se, finder der i Nutiden for enkelte Fags Vedkommende en Tilbageerobring Sted. Derimod har Kvinderne ogsaa i vor Tid væsentlig ladet Mændene beholde saadanne Arbejder, der fra Tidernes Begyndelse særlig har paahvilet den mandlige Del af Menneskeslægten, nemlig Arbejdet for Opførelsen af Boliger, Forfærdigelse af Møbler og Forarbejdning af Metal (herunder Maskinfabrikation), tre Fag, der tilsammen beskæftiger de to Tredjedele af samtlige mandlige, industrielle Arbejdere.

Hvis vi ser lidt nærmere paa de tre Hovedgrupper for kvindeligt Industrierhverv, konstaterer vi først den Mærkelighed, at den Undergruppe under Næringsmidler og andre Fortæringsgenstande, hvor Kvinderne er talrigst repræsenterede er — Tobaks- og Cigarfabrikkerne, der beskæftiger 3600 Kvinder, først derefter kommer Mejerierne med 1800 og Bryggerierne med 1000 Kvinder.

Under Tekstilindustri maa vi fremhæve, at Kvindernes gamle Kunst, Vævningen, erobres tilbage af dem, desværre under Form af at passe en Maskine. Medens der f. Eks. i Midten af det 19. Aarhundrede (ifl. »Oversigt over Fagforeningsbevægelsen i Danmark«) fandtes 700 Bomuldsvæversvende i København, saa er disse nu erstattede af mekaniske Vævestole, der for største Delen passes af Kvinder, og der findes i Øjeblikket Landet over ca. 1400 Bomuldsvæversker. Tilvirkning af Trikotage foregaar næsten udelukkende ved kvindelig Arbejdskraft, i saa høj Grad at Maskinstrikkernes Fagforening i København udelukkende bestaar af Kvinder. I Provinserne er dog ogsaa Mænd beskæftigede ved dette Fag.

Hvad endelig den tredje Gruppe, Beklædningsindustrien, angaar, da er det naturligvis her Syerskerne, der er i Flertal, idet disses Antal indenfor de forskellige Arter af Syning giver en samlet Sum af 12,000, hvoraf 3600 syr Herreklæder. Det er jo et Nutidsfænomen, at Kvinder i stedse stigende Tal beskæftiger sig med Herreskræderi, medens de elegante Damedragter ofte sys af Mænd. Under Beklædningsindustrien maa ogsaa anføres, at 1000 Kvinder arbejder paa Skotøjsfabrikkerne, samt at noget over 2000 beskæftiges paa Vaskerierne og Strygerierne.

Af andre Industrigrene, der særlig beskæftiger Kvinder, kan nævnes Sten-, Glas- og Lervareindustrien, der beskæftiger ca. 1100 Kvinder (Teglværkerne, Porcellænsfabrikkerne og Fabriken »Aluminia«) samt Papirindustrien, der ogsaa giver 1100 Kvinder Brødet.

Som fagudlærte *Haandværkere* arbejder forholdsvis meget faa Kvinder, hvilket hænger sammen med Kvindernes Ulyst til at give sig ind under en fast, fleraarig Læretid. Dette Forhold har jo været fremdraget af andre, i Artiklerne »Kampen for Tilværelsen«, i »Kv. og Samf.« for f. Aar, og jeg skal derfor ikke komme ind derpaa, men kun som nogle af de Haandværk, der særlig har draget Kvinderne, nævne f. Eks. Snedkeri og Bogbinderi, hvor vi jo ogsaa finder kvindelige Mestre. For begge disse Fags Vedkommende kniber det dog ofte for Kvinderne med de fysiske Kræfter. Naar der ved Bogbinderi beskæftiges 500 Kvinder, maa man imidlertid ikke tro, at disse alle er Svende eller paa Vej til at blive det. Den største Del af dette Antal Kvinder udfører kun visse, særlige Arbejder indenfor Faget, hvilket jeg skal komme tilbage til under Lønforholdene, og de kan ikke blive Svende. Et lignende Forhold gør sig gældende under Bog- og Stentrykkeri, der har 1100 kvindelige Arbejdere, men forholdsvis faa Typografer. De 1700 Kvinder, som Statistikken opfører under Metalvare- og Maskinindustri, hører for en Del ogsaa hjemme under Haandværket, idet Kvinderne under Metalindustrien jo særlig søger til Guld- og Sølvsmedene samt Elektropletfabrikanterne, for en stor Del som Polererske r. Under Haandværk, om end med et kunstnerisk Sving, maa vel ogsaa regnes Fotografi, der beskæftiger mange Kvinder baade som selvstændige Fotografer og som Medhjælpere. Ved Bygningshaandværkene finder man kun rent undtagelsesvis Kvinder. Jeg mindes dog engang at have truffet en